

Ret til rettidig udredning

Man skal vide, hvad man fejler for at kunne få den rigtige behandling. I dag venter alt for mange patienter for længe på en samlet udredning, som enten kan føre til en diagnose eller til, at man bliver erklæret rask. Samtidig er der store geografiske forskelle på ventetiderne for forskellige undersøgelser. Derfor er der behov for, at alle patienter nu sikres ret til udredning inden for en rimelig tidsramme – dog maksimalt én måned.

Udredningsfasen, som skal afgøre, hvad patienten fejler, består ofte af flere forskellige undersøgelser. I dag har patienter ret til udvidet frit valg, så de kan søge et privat tilbud, hvis ventetiden i det offentlige sygehusvæsen overstiger 1 måned* – men kun til enkelt diagnostiske undersøgelser. Det betyder, at fx patienter med uklare symptomer, hvor flere diagnostiske undersøgelser er nødvendige, kan vente i flere uger eller måneder på at blive udredt.

Ventetider til de forskellige diagnostiske undersøgelser varierer betydeligt mellem hospitalerne landet over. Fx varierer ventetiden på ultralydsscanning af hjertet mellem 1 til 56 uger. Det afspejler vilkårene for en lang række andre undersøgelser inden for allergi, spiseforstyrrelser, muskelskelet-symptomer m.fl. Således er det i dag oftere geografi end patientens symptomer, der afgør, hvor længe patienten skal vente på udredning.

Lange udredningstider har store psykiske konsekvenser for patienterne, forværrer prognosen og belaster samfundsøkonomien, da de resulterer i sygemeldinger og andre afledte omkostninger. Derfor ønsker Danske Patienter, at patienter skal have ret til rettidig udredning inden for maksimalt én måned.

Rettidigheden skal omfatte, at hver enkelt patient kan tilbydes et samlet udredningsforløb, der fastlægges ud fra to kriterier: 1) faglige retningslinjer for optimal udredningstid for en konkret tilstand, 2) en individuel helhedsvurdering, der endelig kan fastlægge den optimale tidsramme for et konkret udredningsforløb. Fx kan stærke smerter eller en belastet psykosocial situation være af betydning i de enkelte forløb for fremskyndelse af udredning.

Retten skal gælde fra første gang patienten er i kontakt med sundhedsvæsenet, til patienten er færdigudredt. Patienten er færdigudredt, når de undersøgelser – som læge og patient bliver enige om at iværksætte for at afklare diagnosen – er gennemført og enten kan føre til en behandlingsplan eller til en afslutning af patientens forløb i tilfælde af, at der ikke er behov for behandling.

Såfremt den henvisende læge har mistanke om, at patienten lider af alvorlig og evt. livstruende sygdom, skal undersøgelser iværksættes umiddelbart uden ventetid – med mindre denne kan fagligt begrundes. Den tid, som hengår til almindelig observation af tilstanden eller af symptomerne, indgår ikke i den omtalte ventetidsrettighed.

*Afvigelser:

I forbindelse med voksenpsykiatri gælder det udvidede frie valg inden for to måneder.

Unge psykiatriske patienter under 19 år har ret til udredning inden for samme ramme to måneder, og så efterfølgende sammen ret som voksne. Det betyder at unge kan vente i op til 4 måneder (2+2 måneder).

Mennesker, som man mistænker for at lide af kræft eller udvalgte hjertesygdomme, er omfattet af regler for pakkeforløb.